

Centrum vedecko-technických informácií SR

Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava

Dr. JEKYLL alebo Mr. HYDE?

(09.06.2014; Quark; č. 06, VEDA V CENTRE, s. 38; redakcia)

Júnová prednáška **Vedy v Centre** nás oboznámi s úlohou vápnika pri nádorových ochoreniach.

Vápnik je dosť známy prvok, vyskytuje sa všade okolo nás a myslíme si, že o ňom už takmer všetko vieme. S iným pohľadom naň i na jeho úlohu v organizme nás oboznámi slovenská vedkyňa a výskumníčka, molekulárna genetička a fyziologička doc. Ing. Oľga Križanová, DrSc., riaditeľka Ústavu molekulárnej fyziológie a genetiky SAV v Bratislave. Hlavnou oblasťou jej vedeckého záujmu je úloha vápnika a vápnikových kanálov pri fungovaní buniek v zdravých orgánoch a tiež pri rozvoji rôznych ochorení.

- Vápnik

Vápnik je malá molekula, ktorá je stavebnou súčasťou každého živého organizmu, plní však viacero úloh. Okrem iného aj významne reguluje fungovanie bunky za normálnych, fyziologických podmienok, ale, žiaľ, je prítomný tiež pri vzniku a rozvoji niektorých ochorení. Vápnik sa podieľa napríklad na fungovaní kostrových svalov, na fungovaní srdca i na prenose signálu nervovým systémom. Úlohou vedcov v lekárskom výskume je odhaliť a pochopiť procesy, ktoré vedú k vzniku ochorenia a, naopak, odlíšiť ich od tých zmien, ktoré sú dôsledkom. Docentka Križanová nám vo svojej prednáške priblíži úlohu vápnika pri vzniku a rozvoji niektorých typov nádorov. Pokúsi sa objasniť, ako sa menia vápnikové toky v nádorových bunkách v porovnaní s normálnymi, teda zdravými bunkami. Zároveň nám vysvetlí, ako sa dá vápnik regulovať, najmä prostredníctvom prenosových systémov, cez ktoré sa dostáva do bunky, do vnútrobunkových zásobární a potom von z týchto štruktúr, a ako sa mení komunikácia s ďalšími metabolickými regulátormi. Keďže koncentrácia vápnika v bunke závisí od transportérov vápnika, úlohou výskumu je zistiť, či by sa ich úprava rôznymi terapeutikami a inými látkami dala použiť pri liečbe niektorých typov nádorových ochorení.

Na webovej stránke **Národného centra pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti** (www.vedatechnika.sk) nájdete v rubrike VIDEO záznamy popularizačných prednášok. Každý mesiac Národné centrum organizuje stretnutia vedcov, odborníkov či výskumníkov so širokou verejnosťou na podujatí **Veda v Centre** a **Vedecká cukráreň v Centre vedecko-technických informácií SR**.

Dr. Jekyll alebo Mr. Hyde - akú úlohu zohráva vápnik v nádoroch? - je názov júrovej prednášky, ktorú si môžete vypočuť vo štvrtok 26. 6. 2014 o 17. 00 hod. v konferenčnej miestnosti Centra vedecko-technických informácií v Bratislave na Lamačskej ceste 8/A v Bratislave. Ak máte záujem o túto zaujímavú tému, prijmite pozvanie na príjemné posedenie pri káve pod názvom Veda v Centre. Pravidelne raz do mesiaca ho pre širokú verejnosť organizuje Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti pri CVTI SR. V neformálnej a priateľskej atmosfére sa môžete zapojiť do diskusie, vstup na podujatie je voľný.

Mladí pre mladých

Stredoškólači sa v rámci júrovej Vedeckej cukrárne stretnú so svojimi rovesníkmi, ktorí reprezentujú Slovensko na rôznych svetových študentských vedeckých konferenciách. Peter Horváth a Emília Petříková, študenti Masarykovej univerzity v Brne, sa zúčastnili viacerých medzinárodných súťaží pre mladých vedcov, napríklad Intel ISEF, EUCYS alebo Genius Olympiad. Na rozdiel od doterajších hostí Vedeckej cukrárne, ktorí hovorili o svojich kariérach najmä prostredníctvom rekapitulovania minulosti, študenti porozprávajú o svojich plánoch do budúcnosti a o tom, ako sa im tieto plány darí naplňovať. O projektoch oboch študentov, s ktorými súťažili, sme písali v Quarku, keď uspeli na celoštátnej súťažnej prehliadke bádateľských projektov žiakov stredných škôl Scientia Pro Futuro, ale ešte sa im budeme v časopise venovať aj na budúci mesiac. Ak sa chcete porozprávať so šikovnými, pracovitými, úspešnými a pritom skromnými študentmi aj vy, prídte v pondelok 23. 6. 2014 o 9.00 h do konferenčnej miestnosti Centra vedecko-technických informácií v Bratislave na Lamačskej ceste 8/A v Bratislave. Vstup je voľný.

Foto:

E. Petříková na súťaži Intel ISEF

Publikované z monitoringu STORIN, s. r. o. (prepís vysielať)
(VF)